

DEKRET

z dnia 21 września 1950 r.

o Państwowej Inspekcji Handlowej.

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 21 lipca 1950 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 271) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Celem usprawnienia zaopatrzenia towarowego mas pracujących, zabezpieczenia interesów konsumenta i sprawności jego obsługi oraz zwalczania spekulacji tworzy się Państwową Inspekcję Handlową.

Art. 2. 1. Państwowa Inspekcja Handlowa podlega Ministrowi Handlu Wewnętrznego.

2. Organami Państwowej Inspekcji Handlowej są:

- 1) Główny Inspektorat, na czele którego stoi Główny Inspektor, oraz
- 2) wojewódzkie inspektoraty (inspektoraty w m. st. Warszawie i m. Łodzi), na czele których stoją wojewódzcy inspektorzy.

3. Minister Handlu Wewnętrznego może w razie potrzeby powołać na wniosek Głównego Inspektora inspektoraty powiatowe, na czele których stoją powiatowi inspektorzy.

Art. 3. 1. Głównego Inspektora mianuje i zwalnia Minister Handlu Wewnętrznego.

2. Wojewódzkich i powiatowych inspektorów mianuje i zwalnia Minister Handlu Wewnętrznego po zasięgnięciu opinii prezydium właściwej rady narodowej.

Art. 4. Wojewódzkie i powiatowe inspektoraty obowiązane są uzgadniać z prezydiami właściwych rad narodowych plany działalności na terenie województwa lub powiatu oraz składać im okresowe, a na żądanie również doraźne sprawozdania. Wojewódzkie i powiatowe inspektoraty obowiązane są nadto wykonywać polecenia prezydów właściwych rad narodowych w zakresie ustalonymi zadaniami Państwowej Inspekcji Handlowej.

Art. 5. Zadaniem Państwowej Inspekcji Handlowej jest ochrona interesów konsumenta, współdziałanie w zwalczaniu spekulacji oraz czuwanie nad przestrzeganiem przepisów, dotyczących obrotu towarowego, i nad prawidłowością działania aparatu handlowego, a w szczególności:

- 1) inspekcja uspołecznionej i prywatnej sieci handlowej oraz żywienia zbiorowego pod względem ilościowego, jakościowego i asortymentowego zaopatrzenia towarowego,
- 2) inspekcja dystrybucji masy towarowej,
- 3) sprawdzanie prowadzenia ksiąg zażaleń i sposobu załatwiania zażaleń,
- 4) inspekcja przestrzegania obowiązujących cen i ustalonych marż zarobkowych,
- 5) inspekcja ochrony mienia socjalistycznego w zakresie sieci zakładów obrotu towarowego,
- 6) inspekcja magazynowania, transportowania i zabezpieczania towarów,
- 7) badanie jakości artykułów, stanowiących przedmiot wewnętrznego obrotu towarowego przez prowadzenie w tym celu laboratoriów analitycznych,
- 8) inspekcja przestrzegania obowiązujących standartów i receptur,
- 9) powoływanie rzeczoznawców w zakresie technologii artykułów stanowiących przedmiot wewnętrznego obrotu towarowego, rzeczoznawców w zakresie techniki obrotu tymi artykułami oraz probierców, wagowych, klasyfikatorów branżowych,
- 10) orzekanie o zniszczeniu lub oddaniu do przerobu artykułów stanowiących przedmiot wewnętrznego obrotu towarowego, zepsutych lub nie nadających się do użytku,
- 11) współdziałanie w zwalczaniu handlu nielegalnego i fałszukowego oraz innych form spekulacji, jak również gromadzenia i ukrywania towarów,
- 12) sprawdzanie rzetelności miary i wagi w obrocie towarowym,
- 13) inspekcja sprawności i poziomu obsługi konsumenta,
- 14) współpraca z władzami sanitarnymi przy inspekcjonowaniu przestrzegania przepisów sanitarnych sieci zakładów obrotu towarowego,
- 15) współpraca z inspekcją farmaceutyczną w zakresie rozprawiania przez zakłady handlowe artykułów sanitarnych, farmaceutycznych i środków odurzających.

Art. 6. 1. Państwowa Inspekcja Handlowa współdziała z organami kontroli wewnętrznej i społecznej.

2. Tryb tego współdziałania określi za zgodą Rady Państwa Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Handlu Wewnętrznego i w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli.

Art. 7. 1. Dla wykonania swoich zadań organa Państwowej Inspekcji Handlowej uprawnione są do:

- 1) dokonywania inspekcji w zakładach handlowych i w związanych z nimi zakładach produkcyjnych jak również towarów do nich przewożonych,

2) przeglądania dokumentów i ksiąg oraz żądania wyjaśnień.

2. Wykonanie czynności, wymienionych w ust. 1, powinno odbywać się w miarę możności w obecności kierownika inspekcjonowanej placówki lub osoby upoważnionej do zastępowania go.

3. Z przebiegu czynności sporządza się protokół, który należy przedstawić do podpisu kierownikowi placówki lub osobie go zastępującej. Osoby te mogą zgłosić do protokołu swoje uwagi.

4. Inspektorat przesyła odpis protokołu niezwłocznie do wiadomości prezydium właściwej rady narodowej i właściwej nadrzędnej organizacji gospodarczej.

Art. 8. 1. Jeżeli w czasie przeprowadzenia inspekcji zachodzi podejrzenie, że popełnione zostało przestępstwo, organa Państwowej Inspekcji Handlowej zawiadomią o tym niezwłocznie władze właściwe do ścigania danego przestępstwa.

2. W razie, gdy organa tych władz nie są na miejscu obecne, a zachodzi nieodzowna potrzeba zatrzymania lub zabezpieczenia towarów i innych przedmiotów, stanowiących dowód lub przedmiot przestępstwa, organa Państwowej Inspekcji Handlowej uprawnione są do dokonywania tych czynności.

3. Protokoły inspekcji wraz z protokołami dokonania czynności, wymienionych w ust. 2, należy niezwłocznie przekazać władzom właściwym do ścigania danego przestępstwa.

Art. 9. 1. W razie stwierdzenia w toku inspekcji naruszenia przepisów albo zasad prawidłowego obrotu towarowego organa Państwowej Inspekcji Handlowej mogą na piśmie wydać na miejscu do niezwłocznego wykonania niezbędne zarządzenia, jeżeli natychmiastowe przerwanie stwierdzonego stanu rzeczy jest ze względu na interes społeczny konieczne.

2. Do wydanych zarządzeń stosuje się odpowiednio przepis art. 7 ust. 4.

Art. 10. 1. Kto przez odmowę wykonania zarządzeń lub żądań, opartych na przepisach art. 7, 8 i 9, umyślnie przeszkadza organom Państwowej Inspekcji Handlowej w wykonywaniu ich zadań — podlega karze aresztu do 3 tygodni i grzywny do 50.000 zł lub jednej z tych kar.

2. Orzekanie następuje w trybie postępowania karno-administracyjnego.

Art. 11. Minister Handlu Wewnętrznego za zgodą Prezesa Rady Ministrów w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli określi w drodze rozporządzenia szczegółową organizację i tryb postępowania Państwowej Inspekcji Handlowej.

Art. 12. Przepisów niniejszego dekretu nie stosuje się do zakładów wojskowych i przedsiębiorstw, podległych Ministrom Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 13. Uchyła się moc obowiązującą rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 23, poz. 209) z późniejszymi zmianami.

Art. 14. Wykonanie dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Handlu Wewnętrznego.

Art. 15. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Handlu Wewnętrznego: *T. Dietrich*